

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ

*Освітньо-професійна програма Підприємництво
спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Бакалавр*

Розробник: Вакуленко Юлія – доцент
кафедри інформаційних систем та
технологій, к.с.-г.н., доцент

Гарант: Махмудов Ханлар – завідувач,
професор кафедри підприємництва і права,
д.е.н., професор

Полтава
2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Економіко-математичні методи та моделі
Назва структурного підрозділу	Кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Вакуленко Юлія, к.с.-г.н., доцент <i>Контакти:</i> офіс 404, 4 корпус <i>e-mail:</i> juliia.vakulenko@pdaa.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/vakulenko-yuliya-valentyivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Вища математика», «Економічна інформатика», «Статистика»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та компетенцій стосовно принципів і методики побудови економіко-математичних моделей економічних об'єктів і процесів, побудови та аналізу оптимізаційних моделей, методів оптимізації, їх адекватного застосування в теоретичних та прикладних дослідженнях.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення основних принципів, методів, інструментарію економіко-математичного моделювання; вивчення основних методів оптимізації; вивчення побудови та застосування оптимізаційних моделей з метою адекватного використання в широкому спектрі економічних досліджень.

Компетентності:

загальні

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні):

СК 12. Здатність застосовувати вміння прийняття управлінських рішень у сфері запровадження, здійснення та аналізу результативності технологій, технологічних процесів на підприємствах

Програмні результати навчання

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Концептуальні аспекти математичного моделювання економіки.

Тема 2. Оптимізаційні економіко-математичні моделі.

Тема 3. Задача лінійного програмування та методи її розв'язування.

Тема 4. Теорія двоїстості.

Тема 5. Аналіз лінійних моделей оптимізаційних задач.

Тема 6. Цілочислове програмування.

Тема 7. Елементи теорії управління запасами

Тема 8. Елементи теорії ігор.

Тема 9. Проста вибіркова лінійна регресія

Тема 10. Економетричні функції

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 150 год.

Кількість кредитів – 5,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Структура курсу

Години (лек/лаб/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
2/2/10	Тема 1. Концептуальні аспекти математичного моделювання економіки.	ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4/2
2/2/10	Тема 2. Оптимізаційні економіко-математичні моделі.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4/2
4/4/10	Тема 3. Задача лінійного програмування та методи її розв'язування.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторних робіт та їх захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4·2/2
0/2/10	Тема 4. Теорія двоїстості.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4/2
4/6/10	Тема 5. Аналіз лінійних моделей оптимізаційних задач.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторних робіт та їх захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4·3/2
2/4/10	Тема 6. Цілочислове програмування.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторних робіт та їх захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4·2/2
2/2/10	Тема 7. Елементи теорії управління запасами		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4/2
2/2/10	Тема 8. Елементи теорії ігор.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист <u>Самостійна робота:</u>	4/2

Години (лек/лаб/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
			виконання завдань самостійної роботи	
2/2/10	Тема 9. Проста вибіркова лінійна регресія		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4/2
2/2/10	Тема 10. Економетричні функції		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи та її захист, розв'язування тестів <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4/4/2
Екзамен			<u>Письмова відповідь на теоретичні запитання,</u> <u>практичне завдання</u>	20

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перекладання:

Завдання лабораторних робіт виконуються під час проведення лабораторних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перекладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

3. Оригінальність навчальної дисципліни:

Можливість працювати в спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях, навчитися працювати з елементарними системами моделювання, набути навички аналізувати дані, здійснювати статистичну обробку даних, моделювати виробничі та практичні ситуації, будувати прогнози на основі гіпотез, приймати обґрунтовані рішення.

4. Система оцінювання:

Шкала оцінювання: 4-бальна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 4-бальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Вітлінський В.В. Моделювання економіки: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 408 с.
2. Економіко-математичні методи та моделі : навч. посіб. / К. Д. Костоглод та ін. Полтава: ПДАА, 2018. 236 с.
3. Катренко А. В. Дослідження операцій. Львів: «Магнолія Плюс», 2004. 350 с.
4. Курс лекцій з дисципліни «Економіко-математичне моделювання» для студентів економічних спеціальностей вищих аграрних закладів освіти. / Калініченко А. В., Костоглод К. Д., Протас Н. М., Вакуленко Ю. В. Полтава: ПДАА, 2018. 162 с.
5. Економіко-математичні методи та моделі: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти СВО Бакалавр галузей знань “Соціальні та поведінкові науки”, “Управління та адміністрування” і “Публічне управління та адміністрування”. / К. Д. Костоглод та ін. Полтава: ПДАА, 2018. 232 с.
6. Сибаль Я., Кадюк З., Іваницький І. Економіко-математичне моделювання АПК. Львів : Вид-во «Магнолія 2006», 2013. 277 с.
7. Ульяновченко О. В. Дослідження операцій в економіці. Харків: Вид-во Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, 2002. 580 с.

Допоміжні:

1. Mlynko, O., Musii, R., & Nakonechnyi, R. (2021). Математичне моделювання і дослідження оптимального розкрою картонних паковань. Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології, (31), 42-50. <https://doi.org/10.15407/fmmit2021.31.042>
2. Акулич И.Л. Математическое программирование в примерах и задачах. – М. : Высшая школа, 1986. – 320 с.
3. Воропай Н.Л., Герасименко Т.В., Кирилова Л.О. та інші (за заг. редакцією Мацкул В.М.) Економіко-математичні методи та моделі: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2018. 404 с.
4. Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник / За ред. О. Т. Іващука. Тернопіль: ТНЕУ «Економічна думка», 2008. 704 с.
5. Катренко А. В. Дослідження операцій. Львів: «Магнолія Плюс», 2004. 350 с.
6. Костоглод К. Д., Товма І. П. Завдання з дисципліни «Економіко-математичне моделювання» для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Економіка та підприємництво». Полтава : ПДАА, 2018. 48 с.
7. Могильницька А. М. Пріоритетні напрямки використання економіко-математичного моделювання в роботі аграрних підприємств // Агросвіт. 2020. № 17-18. С. 39-45.

Інформаційні ресурси мережі інтернет:

1. Гвоздяк В.М. Особливості математичного моделювання органічних систем.

URL: http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_56/Hvosdiak.htm

2. Вітлінський В. В., Терещенко Т. О., Савіна С. С. Економіко-математичні методи та моделі: оптимізація : навч. посібник. К. : КНЕУ, 2016. 303 с. URL: <https://cutt.ly/UWXNVFc>

3. Іванов С. В. Використання апарату економіко-математичного моделювання в практиці виробничо-торгівельного підприємства Економіка: реалії часу. 2015. № 2. С. 94-100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrch_2015_2_16

4. Юрчук Н. П. Використання економіко-математичних методів в управлінні інноваційним розвитком економічних систем Інвестиції: практика та досвід, 2015. № 18. С. 28-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_18_7